

Paveikslas "Vytauto duktė Sofija, sūnaus Vasilijaus II karūnavimo metu, nutraukė juostą nuo kunigaikščio Galickio"

Pavadinimas	Paveikslas "Vytauto duktė Sofija, sūnaus Vasilijaus II karūnavimo metu, nutraukė juostą nuo kunigaikščio Galickio"
Muziejus	Vytauto Didžiojo karo muziejus
Fondas	pagrindinis
Tipas	paveikslas
Sritis	profesionalioji dailė, istorija
Inventorinis numeris	VDKM D 339
Matmenys	aukštis x plotis – 145 x 180 cm
Medžiagos	drobė
Autorius (-iai)	Karlis Hūnas
Sukūrimo data	XIX a. II p.
Sukūrimo stilius ir periodas	romantizmas

Paveikslas „Vytauto duktė Sofija, sūnaus Vasilijaus II karūnavimo metu, nutraukė juostą nuo kunigaikščio Galickio“. Aut. Karlas Hūnas, 1861 m.

Kūrinyje vaizduojama vienintelė Lietuvos kunigaikščio Vytauto palikuonė, duktė Sofija. Moteris, kaip ir jos tėvas buvo tvirto būdo, plačių užmojų ir istorijoje paliko ryškų pėdsaką. Dukters kunigaikštis Vytautas susilaukė pirmojoje santuokoje su Ona Sudimantaite. Sofija apie 1371 m. gimė Senuosiuose Trakuose. Būdamą vos penkiolikos, tuometiniu valdovų papročiu, siekiant grynai politinių tikslų, ji buvo sužieduota su garsaus Maskvos kunigaikščio Dimitrijaus Doniečio (išgarsėjusio pergale prieš mongolus-totorius Kulikovo mūšyje) sūnumi Vasilijumi. Šis, jau tapęs didžiuoju kunigaikščiu Vasilijumi I, nusiuntė pasiuntinius ir 1390 m. parsivežė nuotaką į Maskvą, kur ją prie miesto vartų iškilmingai pasitiko pats stačiatikių metropolitas. Vestuvių puota truko visą mėnesį. Santuokoje su Vasilijumi Sofija išgyveno 35 metus ir susilaukė penkių sūnų ir keturių dukterų.

Sofija buvo itin veikli politikė, valstybės ūkio tvarkytoja ir netgi gynybos organizatorė. Rusijos raidai įtakos turėjo Sofijos teisinys, kuriame buvo reglamentuotos dalinių kunigaikščių teisės. Kai mirė Sofijos vyras Vasilijus I, ji pasirūpino, kad sostas atitektų jos sūnui Vasilijui II, kuriam tuomet tebuvo dešimt metų. Ji aktyviai rėmė sūnų ir gynė jo sostą nuo varžovų. Vasilijus II netgi buvo patekęs į priešų rankas ir apakintas, o Sofija – ištremta. Kiek vėliau Vasilijus II susigrąžino sostą, būdamas aklas, sėkmingai valdė, padedamas savo išmintingos motinos. Senatvėje Sofija tapo vienuole. Ji mirė perkopusi 80 metų, ir buvo palaidota Maskvos Kremliuje, Dangun Žengimo cerkvėje. Rusijos istorijoje ji tapo pirmąja moterimi – valdove, o ne vien kunigaikščio žmona ir jo vaikų motina.